

Debat

Thomas Taguchi

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribentens egen holdning. [Læs mere her](#)

KRONIK

Skræmmende: Fejl i 51 procent af kommunens afgørelser om hjælp til handicappede børn

Man skulle tro, at kommunerne spekulerer i at give handicappede børn afslag på hjælp, når 51 procent af de kommunale afgørelser ender i omgørelser. I hvert fald svigter systemet nogle af dem, som har allermest brug for hjælp, og det skal der laves om på, skriver advokat Thomas Taguchi i dette debatindlæg



'Hvis man i Danmark bliver mistænkt for røveri eller voldtægt, så er det en grundlæggende rettighed for den sigtede altid at få beskikket en advokat til at hjælpe sig. Denne rettighed har handicappede børn (og voksne) desværre ikke, når de får afslag på støtte fra kommunen. En støtte, som ellers i mange tilfælde er fundamental for, at hverdagen for den handicappede og dennes familie kan hænge sammen,' skriver Thomas Taguchi i denne kronik.

Peter Nygaard

1. juli 2020

Kommentarer (9)

51 procent. Det tal siger nok ikke de fleste noget, men for titusindvis af børn med et fysisk eller psykisk handicap er dette et tal, som for dem og deres familier kan blive afgørende for deres liv. De 51 procent dækker nemlig over den omgørelsesprocent for kommunale afgørelser, hvor Ankestyrelsen i 2019 vurderede, at kommunernes oprindelige afslag på at yde hjælp og støtte til de handicappede børn skulle omgøres.

DEL

TWEET

EMAIL

DELT 1643 GANGE

Omgørelserne skete for størstedelen af disses vedkommende ved at hjemvise afgørelserne til fornyet behandling i kommunerne, særligt på grund af sagsbehandlingsfejl, mens knap en tredjedel af de omgjorte afgørelser blev ændret direkte af Ankestyrelsen til et andet resultat eller ophævet.

51 procent! Dette tal synes helt uvirkeligt – selv for mig, der er advokat og tjener mit levebrød ved hver dag at repræsentere handicappede børn og voksne i deres kamp for at få omgjort kommunale afgørelser. Når tallet skræmmer mig som professionel på området, der ellers har set lidt af hvert, tør jeg slet ikke tænkte på, hvordan det må virke på andre.

Statsminister Mette Frederiksen bad i sin tale til befolkningen den 29. marts efter coronakrisens indtog i Danmark de svageste om at være de stærkeste i denne tid. For handicappede børn har dette dog i lang tid været deres virkelighed, og det vil det efter al sandsynlighed også være i lang tid fremover.

I modsætning til mange andre forbigående forhold, som for eksempel forbuddet mod at besøge og modtage besøg af sine kære på plejehjem, så er udfordringerne for de handicappede børn ikke blot nogle, som begrænser sig til coronakrisen. Tværtimod har udfordringerne været der længe før coronaen, og de vil efter al sandsynlighed fortsætte med at være der, medmindre der gøres noget radikalt.

Det fremgår af Social- og Indenrigsministeriets offentliggørelser fra tidligere år, at omgørelsesprocenten på børnehandicapområdet mellem 2016-2018 svingede fra 46 procent til 52 procent. **Og i 2019 var på 51 procent.** Der er således intet, der tyder på, at det fremover bliver meget bedre eller vil nå et niveau, hvor tilliden til de kommunale afgørelser øges. Snarere tværtimod.

Når støvet fra coronakrisen har lagt sig, og gælden fra den massive offentlige støtte skal betales, er man naturligvis nødsaget til at se på områder, hvor der kan spares. Jeg ved, at det er en tanke, som skræmmer mange forældre til handicappede børn, der længe har haft mistanke om, at kommunernes afslag på hjælp nogle gange bunder i fastlagte kommunale budgetter på området – og dertilhørende besparelseshensyn – snarere end at være udtryk for, at kommunerne har ladet sagen undergå den juridiske tættekam for at nå det materielt korrekte resultat.

Konsulenter lukrerer på besparelser

Der er i den seneste tid blevet kastet yderligere brænde på dette bekymringsbål, efter at det blev offentligt kendt, at en meget stor del af landets kommuner benytter sig af private konsulentfirmaer, hvis formål alene er at finde besparelser på handicap- og socialområdet.

Kontrakterne, der blev indgået med disse konsulentfirmaer, var hovedsageligt baseret på et *no cure no pay*-princip, hvor konsulenterne ofte fik mellem 10-15 procent af de besparelser, de fandt, og således kun blev aflønnet, hvis de konkluderede, at de udsatte grupperes ydelser kunne skæres ned, herunder også i konkrete sager. Konsulentfirmaerne havde med andre ord en direkte økonomisk interesse i sagernes udfald.

På trods af, at Kommunernes Landsforening, KL, i januar 2020 via et brev til Ankestyrelsen lancerede et kraftigt forsvar for kommunernes aftaler, klingede dette dog ganske hult – særligt for de udsatte familier. For hvordan kan konsulenter dog være uvildige, hvis de har en direkte økonomisk egeninteresse i udfaldet af den sag, de er sat til at vurdere?

For mange af os andre, der står på sidelinjen, synes det åbenbart, at denne praksis er i klar strid med de offentligretlige regler og principper om inhabilitet, hvilket Ankestyrelsen da også den 24. juni konkluderede i en tilsynsudtalelse, som blev sendt til samtlige kommuner.

Må leve i uvished

Men hvorfor overhovedet italesætte, at der skulle være dybe udfordringer på handicapområdet, som kan medføre tragedier for handicappede børn, når nu Ankestyrelsen kan fungere som bagstopper for eventuelle fejl?

Jo, for det første er der selve sagsbehandlingstiden for Ankestyrelsen i de konkrete sager, og for det andet er der den egentlige vurdering af kommunernes afgørelser.

Ventetiden i Ankestyrelsen kan nemt være fem-seks måneder, og indtil da står mange familier uden den ansøgte hjælp og støtte, som ellers skulle have været familiens og det handicappede barns sikkerhedsnet, samt med den nagende uvished om, hvorvidt Ankestyrelsen overhovedet vil give dem medhold, når sagen endelig bliver realitetsbehandlet.

Der er derudover langtfra nogen garanti for, at Ankestyrelsen nødvendigvis træffer den juridisk korrekte afgørelse, når sagen endelig bliver realitetsbehandlet, da Ankestyrelsen (som kommunerne) jo også kan tage fejl.

Det gør det derfor endnu mere bekymrende, at Ankestyrelsen de seneste par år alligevel har omgjort mellem 46-52 procent af de påklagede kommunale afgørelser om afslag på hjælp og støtte til handicappede børn. Og hertil er ikke engang medregnet de tilfælde, hvor borgerne ikke har haft de personlige ressourcer til at påklage den kommunale afvisning.

Flyt handicapområdet til regionerne

Hvis man i Danmark bliver mistænkt for røveri eller voldtægt, så er det en grundlæggende rettighed for den sigtede altid at få beskikket en advokat til at hjælpe sig. Det vil sige, at det offentlige sikrer, at man altid kan få advokathjælp til sin sag, så man har en professionel i sit ringhjørne til at hjælpe sig. Dette er både nødvendigt og fair.

Denne rettighed har handicappede børn (og voksne) desværre ikke, når de får afslag på støtte fra kommunen. En støtte som ellers i mange tilfælde er fundamentalt for, at hverdagen for den handicappede og dennes familie kan hænge sammen.

Det er ikke, fordi jeg på nogen måde er fortaler for, at et lignende system indføres for at sikre handicappedes rettigheder – langt fra. Ønsket er derimod, at der opbygges et system på handicapområdet, hvor fejlmarginen for den kommunale sagsbehandling og de dertilhørende afgørelser er så lav, at det alene er de helt principielle afvisninger om støtte, som kræver professionel hjælp.

Man kan begynde med at sikre, at sager på tværs af kommunerne i videst muligt omfang bliver behandlet ensartet gennem vidensdeling samt tværgående sammenlægning af specialistkompetencer, og at det juridiske fundament, afgørelserne bliver truffet på basis af, generelt bliver styrket. Det kan overvejes, om man på længere sigt skal overflytte handicapområdet til regionerne, hvor specialistkompetencerne kan samles, og desuden udbetale kompensation for forkerte afgørelser.

Regeringen og de samlede politiske partier var ikke længe om bredt set at støtte erhvervslivet, da dette i denne svære tid kaldte på hjælp, hvilket også var og er absolut nødvendigt for at sikre den fremtidige velfærd i Danmark. Spørgsmålet er dog, om politikerne også vil være lige så lydhøre, når en måske ikke økonomisk, men i hvert fald menneskeligt set lige så vigtig gruppe gør det samme – og dermed vise en politisk vilje til at støtte de svageste i at være de stærkeste.

Særligt når de svageste i efterdønningerne på denne krise ser ud til at stå endnu svagere.

Thomas Taguchi er advokat hos Socialretsadvokaterne.